

اقتصادجام جم

نبض اقتصاد

افزایش ۲۸ درصدی نرخ تورم در کالاهای صادراتی

مطابق اعلام مرکز آمار، نرخ تورم کالاهای صادراتی-مبتنی بر داده‌های ریالی- در بهار امسال معادل ۲۸ درصد بود و نسبت به زمستان سال گذشته ۳/۴ درصد افزایش داشته است.

قیمت کالاهای صادراتی یکی از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر میزان مبادلات خارجی کشورها و نیز یکی از عوامل تعیین‌کننده رابطه مبادله است و تغییرات آنها از اهمیت بالایی برخوردار است.

این شاخص یکی از انواع شاخص‌های قیمت است که تغییرات سطح عمومی قیمت کالاهای غیرنفتی صادراتی را نشان می‌دهد. نحوه تعیین این شاخص به این صورت است که «قیمت ارزی کالاهای صادرشده» را به «قیمت ریالی» تبدیل می‌کنند و تغییرات این شاخص، نمایانگر تغییرات قیمت کالاهای صادرشده در بازارهای جهانی و نوسانات نرخ ارز است. افزایش شاخص کالاهای صادراتی به این معناست که «قیمت تمام‌شده کالای صادراتی» افزایش یافته است و این موضوع در نهایت منجر به کاهش قدرت رقابت‌پذیری کالاهای صادراتی در بازار داخل و کاهش میزان سودآوری صادرات می‌شود.

کارشناسان معتقدند نوسانات نرخ ارز و تورم در تعیین شاخص بهای کالاهای صادراتی نقش تعیین‌کننده‌ای دارند. چون هر چه نرخ تورم افزایش یابد هزینه‌های تولید یک محصول هم افزایش می‌یابد و این افزایش هزینه‌های تولید در نهایت منجر به بالا رفتن قیمت تمام‌شده کالا می‌شود. با افزایش قیمت تمام‌شده کالا، حاشیه سود تولیدکنندگان و صادرکنندگان کاهش می‌یابد. مرکز آمارگزارشی از نرخ تورم کالاهای صادراتی منتشر کرده است. در این گزارش سال ۱۳۹۵ به‌عنوان سال پایه در نظر گرفته شده و از اطلاعات گمرک جمهوری اسلامی استفاده شده است. /ایرنا

اما متأسفانه رئیس‌جمهوری این تفاهم‌نامه را نپذیرفت که نتیجه این مخالفت هم ناپسامانی و نوسان‌های لحظه‌ای در بازار است. این نماینده‌مجلس اظهار کرد: شرایط امروز کشور ایجاب می‌کند تمام امور کشاورزی در اختیار جهادکشاورزی قرار بگیرد. وزیر جهاد هم پذیرفت در این زمینه پاسخگو باشد.

بهبود کیفیت نیازمند به روز شدن ماشین آلات نانوایی

ابراهیم احترامی، رئیس اتحادیه نانویان بندرعباس با اشاره به تصمیم‌گیری نهایی دولت در زمینه تعیین قیمت نان، افزایش ناچیز قیمت نان در مقابل افزایش بیش از حد نرخ تورم در این سال‌ها را مورد انتقاد قرار داد و به خیرنگار جام‌جم گفت: این مسأله باعث ضررهای متعددی به واحدهای نانوایی یا تعطیلی برخی از آنها شده است. وی افزود: این در حالی است که یارانه اندکی برای تأمین آرد نانوایی‌ها تخصیص پیدا می‌کند و بسیاری از هزینه‌های مؤثر دیگر نیز طی چند سال گذشته تا حدود ۷۰۰درصد افزایش داشته‌اند.

احترامی در رابطه با این‌که افزایش زیاد قیمت نان مشکلات جدی را برای معیشت مردم ایجاد می‌کند، اظهار کرد: متأسفانه در شرایط فعلی تمام بخش‌ها و بازارها شاهد گرانی‌های سرسام‌آوری است، با این حال نباید صرفاً با این ملاحظه، باعث وارد شدن ضرر و ایجاد فشار به واحدهای نانوایی شود.

وی تأکید کرد: تا زمانی که قیمت نان افزایش پیدا نکند، نباید انتظار داشت کیفیت نان بهتر شود، چرا که افزایش کیفیت نان به مواد اولیه و عوامل دیگری مانند ماشین آلات نانوایی، مواد افزودنی و مهارت نانوا بستگی دارد.

رئیس اتحادیه نانویان بندرعباس، ماشین‌آلات و تجهیزات نانوایی‌ها را یکی از عوامل اصلی مؤثر در کیفیت نان دانسته و عنوان کرد: متأسفانه اکثر ماشین‌آلات نانوایی‌ها فرسوده هستند و دولت باید تسهیلات یارانه‌ای مناسبی نظیر وام‌های کم‌بهره و... به نانویان بدهد که آنها بتوانند ماشین‌آلات و تجهیزات خود را به‌روز کنند تا شاهد اثرات مثبت آن بر بهبود کیفیت نان باشیم.

وی در ادامه افزود: وقتی درآمد نباشد و ما فقط به فکر تأمین هزینه‌ها و مخارج باشیم طبیعتاً به کیفیت نان فکر نمی‌کنیم. از سوی دیگر وقتی سهمیه آرد نادالانه توزیع می‌شود و به اعضای اتحادیه‌ها از ۳۸۰ تا ۵۰۰کیسه سهمیه‌تعلق می‌گیرد نانویانی مانند ما با دو پخت سنگ و بربری در نهایت ۳۶۰کیسه سهمیه داریم و گاهی مجبور به استفاده از آرد آزاد هستیم. به گفته وی بیشتر نانوایی‌ها به علت مشکلات بیمه، سهمیه آرد و افزایش قیمت مجبور به کم‌فروشی می‌شوند، در کنار همه اینها قیمت خمیر مایه از سال گذشته ۱۲۰هزار تومان به ۳۲۰هزارتومان افزایش یافته است. در چنین شرایطی و با توجه به مشکلات موجود و نبود درآمدکافی، واقعاًکسی به‌دنبال افزایش کیفیت نان نیست، همین که بتوانیم نانوایی را بچرخانیم کفایت می‌کند.

کارگران لواش‌پز کمترین حقوق را می‌گیرند

یکی از کارگران نانوایی در استان ایلام که شغلش خمیرگیری است به جام‌جم می‌گوید: متأسفانه نانوایی‌ها در استان ایلام مشکلات بسیار زیادی دارند که گرچه هربار مسؤولان قول می‌دهنداین مشکلات برطرف شود اما همچنان مشکل به قوت خود باقی است.

وی می‌افزاید: درآمد روزانه ما بستگی به پخت نان دارد و معمولاً کارگران نانوایی لواش کمترین و نانوایی سنگ بیشترین حقوق را می‌گیرند، او ادامه می‌دهد: در ایلام هر شاطر به‌صورت میانگین روزی ۱۰ تا ۱۲هزار تومان حقوق می‌گیرد و هر کارگر خمیرگیر نیز حدوداً ۶۵ تا ۷۰ هزار تومان درآمد دارد که این درآمد باتوجه به حجم و سنگینی کار، واقعاً اندک است. این کارگر نانوایی می‌گوید: کار در نانوایی سختی‌های خاص خودش را دارد و کار هرروزه در کنار تنور باعث آسیب‌های جسمی و روحی فراوان می‌شود به‌طوری‌که بنده و چند نفر از همکارانم اکنون مشکل تنفسی پیدا کرده‌ایم.

وی افزود: چون حقوق هر کارگر به‌صورت روزانه پرداخت می‌شود، این پول صرف هزینه‌های جاری شده و معمولاً در پایان ماه چیزی دست‌مان را نمی‌گیرد ضمن این‌که نانوایی‌ها در ایلام تنها اجازه دارند دو روز در ماه تعطیل باشند که در این دوره هم کارگر نانوایی موظف به تمیز کردن مکان نانوایی و دستگاه‌هاست و این حجم کار بسیار سنگین و طاقت‌فرساست.

آرد‌ها کیفیت‌گذاشته‌راندارد

در بررسی میدانی به یک نانوایی بربری در مرکز شهر کرچ در نزدیکی میدان شهدا می‌رویم. صاحب مغازه می‌گوید: حدود دو سال است

خیال راحت خرید کند و دست واسطه‌ها قطع شود. وی با اشاره به سیاستگذاری مبنی بر این‌که تمام امور مرتبط با کشاورزی در اختیار وزارت جهادکشاورزی قرار بگیرد، ادامه داد: ما توانستیم وزیر جهاد و صمت را در این خصوص متقاعدکنیم که با امضای تفاهم‌نامه، تمامی امور مربوط به کشاورزی به جهادکشاورزی منتقل شود

محمد جواد عسکری، نماینده مجلس شورای اسلامی درباره نوسان‌های قیمت میوه و دیگر محصولات کشاورزی در بازار گفت: متأسفانه در بحث محصولات کشاورزی تاکنون خرید تضمینی را اعمال نکرده‌ایم. ما در کمیسیون کشاورزی این خرید تضمینی را به‌جد دنبال می‌کنیم تا هم کشاورز با انگیزه تولید و هم خریدار با

عکس: جام‌جم

افزایش هزینه‌ها وثابت ماندن قیمت نان، نانویان را با مشکل مواجه کرده‌است

دردسرهای نان درآوردن

شاید بتوان نان را اساسی‌ترین یا استراتژیک‌ترین محصول یا کالای غذایی در تمام کشورهای دنیا دانست. طی برنامه‌ریزی‌های صورت‌گرفته ایران توانسته است از اوایل دهه ۸۰ به خودکفایی در تولید گندم برسد. موضوعی که در سال‌های بعد نیز تا حدودی ادامه داشته است. گندم به‌عنوان ماده اولیه تولید نان همواره از مزیت خرید تضمینی از سوی دولت برخوردار بوده؛ موضوعی که دلیل اصلی آن افزایش انگیزه کشاورزان برای کاشت این محصول بوده است. خریدهایی که دولت به چشم یارانه به آنها نگاه کرده و گندم خریداری‌شده از کشاورزان را به عنوان ماده اولیه نانویان یا قیمت‌های کمتری در اختیار آنها قرار داده تا محصول نهایی

یعنی نان با قیمتی به‌مراتب کمتر از قیمت تمام‌شده در اختیار شهروندان قرار گیرد. البته در این میان قیمت‌گذاری نان نیز همواره در اختیار دولت‌ها بوده است. با این حال و به‌رغم تخصیص بیش از ۲۰هزار میلیارد تومان یارانه دولتی به این موضوع نه شهروندان و نه نان‌وایان از شرایط موجود رضایت نداشتند. نان‌وایان به قیمت نان معترض بوده و معتقدند با این روند توان ادامه فعالیت را ندارند و شهروندان به کیفیت پایین نان و ضایعات بالای آن معترضند. جام جم در گزارشی به بررسی این موضوع پرداخته است.

نانوایی‌ها در حال تعدیل کارگران خود هستند

رحیم حیدری، صاحب یک نانوایی در ذوالفقاری آبادان است. او درباره ثابت ماندن نرخ نان و افزایش مشکلات اقتصادی در این روزها می‌گوید، اغلب نانوایی‌ها برای تأمین هزینه‌های نانوایی و دستمزد کارگران مجبور به کم کردن تعداد کارگران نانوایی‌هایشان شده‌اند.

حیدری ادامه می‌دهد: در صنف نانوایی‌داران فشار اقتصادی هم به کارگر هم به کارفرما وارد می‌شو، چرا که از سویی نرخ نان ثابت مانده و از سوی دیگر سایر نرخ‌های بازار و هزینه‌های موجود در حال افزایش است و لاجرم کارفرما باید تعادلی میان درآمد نانوایی و مشکلات اقتصادی ایجاد کند؛ از سوی دیگر نیز نباید حق کارگر در این میان کم شود لذا مجبور می‌شود تعداد کارگران را کم کند.

او می‌افزاید: آنچه که مسأله را بغرنج‌تر کرده است کاهش کیفیت آرد است. نانوایی‌ها عمدتاً برای جلب رضایت مشتری مجبور به خرید آرد به قیمت آزاد و با کیفیت بهتر می‌شوند تا جلوی ضرر مالی خود را نیز بگیرند؛ ضمن این‌که سهمیه آرد نیز کفاف عرضه به مشتری را نمی‌دهد و برخی نانوایی‌ها وزن چانه را کم می‌کنند تا کمتر آرد آزاد خریداری کنند. حیدری می‌گوید: با وجود این‌که نرخ آب و برق یا هزینه‌های بیمه و مالیات در چند سال گذشته افزایش یافته اما هزینه خرید نان ثابت باقی مانده که این یکی دیگر از مشکلات جدی نانوایی‌هاست.

در شهری مانند تهران شاید هر واحد صنفی نانوایی روزانه شش یا هفت کیسه آرد پخت کند که این میزان پخت قطعاً جوابگوی هزینه‌های تولید نان‌وایان نیست. برخی از افراد، تعداد بالای نان‌وایی‌ها در شهرهای بزرگ را یکی از دلایل کاهش سود واحدهای نانوایی می‌دانند. در سال‌های گذشته اگرچه قیمت فروش آرد دولتی به نان‌وایان افزایش نداشته اما به‌رحال نان‌وایان نیز مانند هر شغل و صنف دیگری با افزایش هزینه‌های سالانه آب، برق، گاز و مالیات، هزینه‌های حمل‌ونقل در کنار افزایش دستمزد نیروی کار خود و... مواجه‌اند. این در حالی است که قیمت نان عملاً طی چند سال گذشته تغییری نداشته و ثابت مانده است. در این شرایط یک دوگانه بزرگ برای دولت ایجاد شده است. افزایش قیمت نان اگرچه می‌تواند نان‌وایان را راضی کرده و موجب افزایش کیفیت نان شود اما در عوض فشار زیادی به اقشار آسیب‌پذیر جامعه وارد می‌کند. به نظر می‌رسد دولت و نهادهای نظارتی به واسطه وجود این دوگانه تلویحا چراع‌سبزی به نان‌وایان نشان داده‌اند تا اگر امکان افزایش قیمت نان وجود ندارد حداقل آنها از وزن چانه نان خود کم کرده یا گاه تحت عنوان کنج‌زدن به نان این اجازه را داشته باشند که قیمت نان را افزایش دهند.

این موضوع شرایطی را ایجاد کرده که عملاً هم نان‌وایان و هم شهروندان عادی از این ماجرا متضرر شوند، یعنی به‌رغم این‌که روی کاغذ قیمت نان طی سال‌های اخیر افزایشی نداشته و ثابت بوده است اما در واقعیت به‌واسطه کاهش وزن چانه‌های نان، کاهش کیفیت و فروش نان با عناوینی چون آردپز یا کنج‌دی عملاً شهروندان هزینه‌های بیشتری برای خرید نان می‌پردازند. این در حالی است که براساس آمار موجود دولت سالانه چیزی حدود ۴۰۰هزار میلیارد تومان یارانه به نان پرداخت می‌کند. رقمی که بخش قابل‌توجهی از آن به صورت مستقیم به جامعه هدف نمی‌رسد.

با توجه به این موضوع که قیمت آرد تأثیری حدود ۱۰ تا ۱۵درصدی در قیمت تمام‌شده نان دارد و با توجه به افزایش قیمت خرید تضمینی گندم از ۲۵۰۰تومان در سال گذشته به ۴۰۰۰تومان در صورت اصرار برای حفظ قیمت نان، یارانه ۲۰هزار میلیارد تومانی دولت به نان در سال جاری با افزایش قابل‌توجهی مواجه خواهد شد.

گرانی برنج، مصرف‌نان را بیشتر کرده‌است

هزینه‌های مربوط به تولید نان از جمله دستمزد کارگر، هزینه آب، برق، گاز، پرداخت مالیات و اجاره واحد صنفی چیزی حدود ۸۵ تا ۹۰درصد قیمت تمام‌شده نان را شامل می‌شود. هزینه‌هایی که عملاً هر ساله در حال افزایش